

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Rok XII.

ŁÓDŹ, PIĄTEK 13 GRUDNIA 1929 R.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Piotrkowska 106

Nr. 294

KRYZYS RZĄDOWY ZOSTANIE ZLIKWIDOWANY

do niedzieli według przewidywań marszałka sejmu

Mniejszości narodowe białoruskie i ukraińskie pominięto w konferencjach

Sensacyjne pogłoski o porozumieniu P. Prezydenta ze Str. Chłopskiem

KONFERENCJA NA ZAMKU

W konferencjach, jakie pan prezydent Rzplitej odbywał z przedstawicielami stronnictw, zostali pominięci prezosi klubów mniejszości narodowych z dawnej osiedlanki a więc prezes klubu ukraińskiego Lewicki, klubu niemieckiego Nauman i białoruskiego — Juremich.

Należy przypomnieć, że w zaproszeniu do prezydium rady ministrów, gdzie miał przemawiać p. marszałek Piłsudski, zostali pominięci jedynie klub ukraiński i białoruski.

Z mniejszości został jedynie przyjęty poseł Rozmarin z koła żydowskiego, co ma być dowodem, według opinii pewnych sfer, że pan prezydent uważa żydów za obywateli, różniących się od innych jedynie wyznaniem, a nie narodowością.

Wracający posłowie odpowiadają dziennikarzom stereotypowo że komunikat o rozmowach wyda kancelaria cywilna prezydenta Rzplitej, że jest obecny na konferencjach syn pana prezydenta, radca Michał Mościcki, który notuje pewne odpowiedzi posłów.

Kolejne wizyty przedstawicieli centrolewu robią wrażenie

Napad rabunkowy na żonę dyplomaty w pociągu Lwów — Bukareszt

Warszawski koresp. „Głosu Polskiego“ (S.) telefonuje:

W pociągu międzynarodowym Bukareszt-Lwów dokonał się śmiały rabunek. Ofiarą padła pani Moldawu żona rumuńskiego podsekretarza stanu która w pobliżu Stanisławowa straciła nagle przytomność. Złodziej zrabował biżuterję, paszport dyplomatyczny, różne papiery oraz większą sumę pieniędzy.

Opuszczając wagon, najprawdopodobniej w Stanisławowie zamknął drzwi na klucz. Rabunek zauważył dopiero konduktor, który poczuł ów oszalałymi zapach. Śledztwo w toku.

demarche: każdy bowiem po wypowiedzeniu opinii swego klubu zostawia piśmienną deklarację (niby nota werbalna). Treść zaś oświadczeń jest prawie identyczna. Niektórzy twierdzą, że marszałek sejmu przedstawił na Zamku deklarację na piśmie.

Czy lista zaproszonych na Zamku została wyczerpana, czy zostaną powołani politycy ze szkoły krakowskiej, dawni premierzy, autorzy projektów konstytucji, czy też po odbytych już konferencjach zapadnie w ciągu kilku dni jakaś decyzja — nie można przewidzieć.

W każdym razie marszałek sejmu liczy się z możliwością likwidacji kryzysu rządowego do niedzieli.

W RAZIE OTWARCIA SESJI

Opozycja zapowiada, że na posiedzeniu sejmu wpłynie nagły wniosek zaopatrzony w podpisy jednej czwartej sejmu w sprawie zmiany artykułu 25 konstytucji przedłużając termin uchwalenia budżetu przez sejm.

Koła sanacyjne wyrażają obawę, że na poniedziałkowym posiedzeniu sejmu, które ma zamiar zwołać marsz. Daszyński, opozycja przevorsuje uchwałę, wbrew opinii marszałka sejmu, iż dyskusja nad budżetem toczyć się może w komisji budżetowej, nawet w czasie przesilenia rządowego.

Przedstawiciele klubu BB. zapowiadają przeto, że uniemożliwią odbycie posiedzenia sejmu, padają groźne zapowiedzi, a na

wet oświadczenia o rzekomem oświadczeniu sejmu.

Komunikat marsz. Daszyńskiego, zapowiadający ewent. zwołanie parlamentu na poniedziałek, ogłoszony przez nas wczoraj, wśród sfer poselskich uważany jest za dowód, że przesilenie nie potrwa długo, że nominacja nowego gabinetu nastąpi może przed niedzielą.

OPTYMISTYCZNE POGLĄDY

Przypuszczenia te potwierdza rozwój wydarzeń na Zamku.

Z kół sanacyjnych, które twierdzą, że są dobrze poinformowane o zamierzeniach pana prezydenta Rzplitej, zapowiadają jednak w sposób dość tajem

niczy jakąś wielką sensację. Koła te są, jak słychać, mocno zaniepokojone faktem, że rozmowa pana prezydenta Rzeczypospolitej z prezesem Stronnictwa Chłopskiego wicemarszałkiem Dąbskim trwała półtrzyście godzin.

O przebiegu tej konferencji w dalszym ciągu posłowie nie udzielają żadnych informacji.

Plotka kularowa podaje jednak, że w toku tych rozmów padały wyrazy „porozumienie“ i „pacyfikacja“. Ile prawdy jest w tych pogłoskach, to może dopiero pokaże niedaleka przyszłość. Faktem jest, że zarówno w rozmowach z sanacyjnymi posłami jak i w prasie sanacyjnej odczuwa się pewne złagodzenie tonu.

JEDNOLITY CENTROLEW

Bardzo charakterystyczna jest pogłoska, posiadająca wszelkie cechy prawdopodobieństwa, że stanowisko wszystkich klubów t. zw. Centrolewu na konferencjach u p. prezydenta było zupełnie jednolite.

Los gabinetu

Mac Donalda w rękach konserwatystów

LONDYN, 12.12. (ATU.) Izba gmin przyjęła w pierwszym czytaniu projekt ustawy węglowej. Przy drugim czytaniu spodziewana jest ożywiona dyskusja. Losy projektu rządowego są niepewne, ponieważ liberalowie mają głosować za tego odrzuceniem.

W ten sposób los gabinetu Mac Donalda zależy od stanowiska partii konserwatywnej.

W kołach miarodajnych podkreślają jednak, że konserwatyści nie pragną w obecnej chwili nowych wyborów i są skłonni ułatwić rządowi sytuację w ten sposób, że większa część konserwatystów wstrzyma się od głosowania i projekt zostanie uchwalony niewielką większością głosów.

Konferencja p. Prezydenta

z pos. dr. Rozmarinem

Przedstawiciel „mniejszości żydowskich“ dr. Grünbaum pominięty w obradach na Zamku

Warszawski koresp. „Głosu Polskiego“ (S.) telefonuje:

Zaproszenie posła dr. Rozmarina na konferencję do p. prezydenta Mościckiego wywołało w sferach żydowskich silne poruszenie.

Zwraca uwagę fakt, iż nie zaproszono przywódcy klubu żydowskiego, posła Gruenbauma, ale posła dr. Rozmarina, który jest wrogiem posła Gruenbau-

ma, zwalczającym dlatego taktykę mniejszości żydowskich, tak samo, jak zwalczał ją zmarły ostatnio poseł Reich, skutkiem czego żydzi galicyjscy po wyborze posła Gruenbauma wystąpili przeciw działalności grupy żydowskiej, zapowiadając brak współdziałania z nią do chwili usunięcia posła Gruenbauma z jego stanowiska. Podczas ostatniego głosowa-

nia nad votum nieufności dla rządu wyraziło się to w oddaniu przez żydów galicyjskich podczas głosowania białych kartek, wbrew instrukcji klubu mniejszości żydowskiej.

Konferencje z pos. dr. Rozmarinem na Zamku ma prawdopodobnie na celu zapoznanie się z poglądami żydów, chcących lojalnie współpracować z rządem polskim.

Poselstwo amerykańskie w Polsce

podniesione będzie do rangi ambasady

WASZYNGTON, 12. 12. (P.A.T.) Biały Dom wydał następujący komunikat: Poselstwo amerykańskie w Warszawie wkrótce będzie podniesione do rangi ambasady. Krok ten jest komplementem dla dużej liczby ludności Stanów Zjednoczonych pochodzenia polskiego, oznacza bowiem wzrost znaczenia Polski w Europie.

Prezydent pośle do senatu nominację obecnego ministra w Warszawie Stetsona na ambasadora. Kongres ma uchwalić różnicę uposażenia, wynoszącą dla ambasadora 17.000 dolarów rocznie. Oczekiwane jest w Waszyngtonie, iż rząd polski wzamian podniesie swe poselstwo w Waszyngtonie do rangi ambasady.

Na widnokręgu politycznym

W związku z przesileniem rządowym i obecną sytuacją polityczną i parlamentarną w kraju aktualnym staje się zagadnienie, dotyczące funkcji i uprawnień rządu „in statu d'missionis”.

Według zasięgniętych przez nas informacji, funkcje rządu w stanie dymisji opierała się, poza postanowieniami prawnymi, w dużej mierze na wytworzonych już w erze pokonstytucyjnej zwyczajach.

Dekrety pana prezydenta Rzplitej do p. premiera i ministrów z dnia 7 bm. w sprawie zwolnienia rządu, zawierają postanowienia, poruczające im pełnienie dotychczasowych funkcji aż do chwili powołania nowego rządu, względnie, jeśli chodzi o poszczególnego członka rządu, do chwili powołania następcy.

W związku z brzmieniem dekretów, premier i ministrowie pełnią swą funkcję aż do chwili mianowania przez pana prezydenta Rzeczypospolitej następców, wydają zatem rozporządzenia i zarządzenia o równej wadze prawnej, jak przed dymisją.

W tym kierunku wytworzyła się już praktyka w ramach konstytucji polskiej w czasie uprzednich przesileni, m. in. w r. 1925 w listopadzie po dymisji rządu p. Grabskiego i w r. 1926 w maju po dymisji rządu p. Skrzyńskiego. Praktyka ta uwidoczniła jest m. in. w rozporządzeniach, ogłoszonych w Dzienniku Ustaw.

Zatem premier i ministrowie, znajdujący się obecnie w stanie dymisji, podpisują akty rządowe jako prezes Rady Ministrów, względnie ministrowie. W tym stanie rzeczy wszyscy ministrowie wraz z premierem sprawują swe codzienne funkcje w tym samym zakresie, jak przed dymisją.

Z OSTATNIEJ CHWILI

POZNAŃ. Posel dr. Michalkiewicz, redaktor „Piasta Wielkopolskiego”, zawiadomił policję, iż jakiś niewiadomy sprawca rzucił przez okno da lokalu redakcji jakiś pocisk. Policja wszczęła dochodzenie.

LONDYN. Angielski minister pracy wydał wczoraj t. zw. „księgę białą” o planach rządu w sprawie zlikwidowania bezrobocia. Według owego memoriału zamierza rząd angielski w następnych latach wydać sumę około 2 miliardów złotych w postaci pożyczek i gwarancji celem umożliwienia pracy 189,300 osobom

PRAGA. Na dzisiejszym posiedzeniu parlamentu czesko-słowackiego premier Udržal ogłosi program nowego rządu. Pewne trudności wyłoniły się w sprawie projektowanego przez rządu budżetu, gdyż minister finansów prof. English nie chce się zgodzić na żądaną podwyżkę budżetu wojskowego o 80 mil. koron czeskich i przeciwnie obstaje przy obniżeniu wydatków państwowych

„Kabaret 17-letnich”

Upadek moralny niemieckiej młodzieży

BERLIN, 12.12. (AW.) Otwarto tutaj t. zw. „Kabaret 17-letnich”.

Personel artystyczny składa się z młodzieży od 15 do 17 lat płci obojga, uczęszczającej do szkół średnich.

Program pierwszych występów był tak ordynarnie bezwstydnym, iż nawet mało z tej strony wymagająca publiczność berlińska gwałtownie zaprotestowała przeciw temu.

Katastrofalna sytuacja gospodarcza Rzeszy

Kanclerz Müller wzywa posłów do jedności i zgodnej współpracy

Znamienny radosny okrzyk nacjonalisty: „Bankructwo! Katastrofa!”

BERLIN, 12.12. (PAT.) Posiedzenie dzisiejsze Reichstagu rozpoczęło się o godz. 3 popołudniu.

Pierwszy zabrał głos kanclerz Rzeszy Herman Mueller, zaznaczając, że odciążenie dla budżetu na rok 1930 pozostaje w ścisłej zależności od kwestji, czy państwa, biorące udział w reparacjach, zaaprobuje plan Younga, czy go odrzuca. Gdy jednak ujawniło się — powiada kanclerz — że rokowania w tej sprawie przeciągają się zbytnio rząd Rzeszy postanowił jeszcze w roku bieżącym postawić na porządku dziennym Reichstagu kwestję reformy finansowej. Sprawy, związane ze zbliża-

jącą się konferencją haską, nie pozwalają kanclerzowi wystąpić przeciw zarzutom dr. Schachta, jakby sobie tego życzył, odwrotnie kanclerz Rzeszy korzysta z okazji, aby publicznie oddać hołd prezydentowi banku, p. Schachtowi za usługi, jakie położył przy opracowywaniu planu Younga w czasie konferencji paryskiej.

Na ataki z rozmaitych stron, skierowane przeciw rządowi, (z powodu umowy wyrównawczej z Polską) kanclerz Rzeszy odpowiedział, że umowa ta jest rezultatem par. 9 planu Younga. Zarówno Polska, jak i Niemcy czynią sobie wzajemnie ustępstwa. Za ustępstwa, poczynione

Polsce przez Niemcy, Polska daje cenne kompensaty.

Przechodząc do reformy finansowej, kanclerz wymienił 2 zasadnicze punkty, o jakie rządowi głównie chodzi: równoważenie budżetowa i pokrycie deficytu kasowego, który zamknięciem rachunków dla roku bieżącego wynosić będzie 1 miliard i 700 milionów marek.

Rok 1930 będzie — według kanclerza — wymagać znacznych sum na zwiększenie zapomóg dla bezrobotnych, dla ofiar kryzysu gospodarczego, dla akcji pomocy dla rolnictwa oraz na zrealizowanie t. zw. programu kresowego, zarówno na granicy wschodniej jak i na

zachodniej Niemiec. Wniesiony przez rząd do Reichstagu projekt reformy finansowej — jak zaznaczył kanclerz — dąży do stworzenia warunków, umożliwiających stały wzrost kapitału niemieckiego wewnątrz Rzeszy.

W dalszym ciągu przemówienia kanclerz stawia kwestję ufania, dodając, że o ile rząd otrzyma votum nieufności, a nowo na jego miejsce nie będzie utworzony, sprawa zwołania konferencji haskiej pozostałaby pod znakiem zapytania. Z drugiej strony, jeżeli rząd jeszcze w miesiącu bieżącym nie otrzyma pokrycia olbrzymiego deficytu kasowego, wówczas finansy Rzeszy ulegną — zdaniem kanclerza — wstrząśnieniu i niechybnie pociągnie to za sobą ostry kryzys gospodarczy.

Na zakończenie kanclerz Mueller apelował do posłów Reichstagu, aby usunęli na plan drugi przeciwieństwa, jakie ich dzieli a wzięli pod uwagę tedy nie sprawę ogólną, łączącą całą naród niemiecki.

BERLIN, 12.12. (AW.) Oświadczanie kanclerza Mueller, który wyraźnie wskazywał na to, iż sytuacja jest bardzo zła, że kasy państwowe są puste, wywarło zarówno na posłach, jak i na społeczeństwie, wrażenie deprymujące.

Reakcję oświadczenia kanclerza na giełdzie berlińskiej należy uważać za nieuniknioną.

Natomiast w kołach nacjonalistycznych panuje zadowolenie z rezultatu rządów socjalistycznych i gdy kanclerz Mueller w dramatycznym napięciu przemawiał do sumienia posłów, jeden z posłów nacjonalistycznych w uniesieniu radości zawołał: „Bankructwo! Katastrofa!”

O ile przedłożenia rządowe nie będą uchwalone — Niemcom grozi uwikłanie się w sytuację, której trudno im będzie zazdrościć.

Awantury komunistyczne w magistracie Berlina

Tłum bezrobotnych wtargnął na salę obrad, żądając zajęcia się ich losem

BERLIN, 12. 12, (tel. wł. Głosu Polskiego) Na pierwszym posiedzeniu nowej rady miejskiej Berlina doszło do poważnych zaburzeń. Tłum bezrobotnych, złożony z komunistów wtargnął do ratusza a potem na salę posiedzeń, wnosząc okrzyki przeciwko radnym. Doszło do bójki z narodowymi socjalistami. Policji z trudem udało się demonstrantów usunąć z gmachu i dopiero wówczas mógł burmistrz Scholtz otworzyć posiedzenie.

W tej chwili krzyknął radny komunistyczny Lange: „Komunistyczna frakcja radziecka energicznie protestuje przeciwko terrorowi policyjnemu. Demonstranci, którzy byli tu na sali, są to oszukani przez was bezrobotni. Żądamy natychmiastowych obrad nad naszymi wnioskami w sprawie bezrobotnych. Jeśli żądania te nie będą spełnione do posiedzenia dzisiaj nie dojdzie. Udało się jednak uspokoić radnych i wówczas burmistrz Scholtz przystąpił do porządku dziennego.

Napad bojówki „Heimwherowców” na sjonistów w kawiarni

Kilka osób zostało ciężko rannych

WIEDEŃ, 12.12. (AW.) W kawiarni „Productenbuerse” zgromadziła się wczoraj wieczór większa grupa sjonistów dla omówienia sprawy Halsmanna.

Około godziny 12-ej w nocy wpadła do kawiarni grupa

„heimwherowców”, uzbrojonych w pałki gumowe, krzyżując: „Precz z żydami”. Napastnicy wywołali popłoch w kawiarni, bijąc znajdujących się w niej gości. Kilku poturbowanych zostało tak ciężko, iż wezwano na miejsce karetki pogotowia ratunkowego.

Dzisiejsza prasa socjalistyczna podkreśla, iż „Heimwhehra” subsydjowana wielokrotnie przez przemysł austriacki, a za to często i przez fabrykantów żydów, niejednokrotnie w odzwach swoich zastrzegała się, iż nie żywi tendencji antysemitycznej.

Burzliwe obrady czeskiego parlamentu

Po wyborze przewodniczącego izby Malypetera opozycja opuściła salę

PRAGA, 12.12. (PAT.) Dziś w południe odbyło się tu inauguracyjne posiedzenie izby posłów. Po złożeniu ślubowania, które odebrał premier Udržal, odbyły się wybory do prezydium izby. Przewodniczący

wybrany został przedstawiciel agrariuszów Malypeter, przewodniczący poprzedniego sejmiku, wiceprezesami zostali członkowie partii koalicyjnej, na znak protestu ludowcy słowaccy i niemieccy chrześcijańsko-socjalni, którzy poza komunistami

stanowią właściwą opozycję opuścił salę. Komuniści zarówno w czasie składania przyrzeczenia, jak i w czasie wyboru prezydium urządzili hałaśliwą obstrukcję za uwolnieniem z więzień ich przywódców.

Interpelacja w Reichstagu

BERLIN, 12.12. (Tel. wł.) — Centrum Reichstagu wniosło interpelację w sprawie ponoć aresztowanego przez władze polskie pastora dr. Kellera. Interpelanci pytają, czy wiadomo jest Reichstagowi o tym areszcie i co zamierza uczynić, by usunąć tego rodzaju stosunki, do obywateli niemieckich, którzy przeleżdzają korytarz Polski.

SENSACYJNE SZCZEGÓŁY ZATARGU CHIŃSKO-SOWIECKIEGO

Jak prez. Hoover został udziałowcem kolei mandzurskiej

Dwa żywe dowody Idei rozbrojenia przyczyną skandalu

W angielskich sferach aeronautycznych i lotniczych mówiono przez czas dłuższy o cichu, a obecnie już głośno o niesłychanym skandalu powstałym z okazji zbudowania dwu olbrzymów powietrznych „R. 100” i „R. 101” za cenę nie mniej jak miliona funtów szterlingów, co wynosi przeszło 40 milionów złotych.

Dwie te zabaweczki, dowody szczerego dążenia do rozbrojenia i powszechnego pokoju — zawiodły podobno fatalnie pokładane w nich za tak szalone pieniądze nadzieje. „R. 101” podczas próbnych lotów nie wykazał w żadnym kierunku spodziewanej po nim i przewidywanej sprawności, a co do „R. 100”, to sytuacja jego obecna stanowi rzeczywiście tragedię — komiczne curiosum.

Sterowiec ten znajduje się do tychczas w swym olbrzymim hangarze, gdzie go zbudowano w Howden. Od kilku tygodni zainteresowane sfery oczekują nadaremnie pierwszego wlotu tego olbrzyma, który oddawna już stoi podobno gotowy, by się wzbudzić pod niebiosami.

I oto obecnie stało się już wiadomem, że ów pierwszy debiut da jeszcze długo czekać na siebie. Jaka jest tego przyczyna? Niezmiernie prosta a zarazem niesłychanie przedziwna: olbrzyma tego nie można wyprowadzić z hangaru, aby go poważnie nie uszkodzić. Fakt ten trzymany był przez dłuższy czas w tajemnicy przedostał się on już do wiadomości publicznej i dowcipni porównują ten statek powietrzny do owych okrętek zamkniętych w butelce, lub też ogórka zawartego w pustej flasce.

Smutne to zdarzenie powstało na skutek wadliwego i mylnego wyliczenia kubatury hangaru, które spowodowało, że pomiędzy zbudowanym pancernikiem powietrznym a ścianami hangaru jest nie więcej jak 2 stopy wolnej przestrzeni, co sprawia, że jest on zupełnie unieruchomiony.

Gdyby wyprowadzono choćby część olbrzymiego korpusu na wolność, wystarczyłby najlżejszy powiew (statek jest typu Zeppelina) żeby go w fatalny sposób uszkodzić o boki wrót. Niezwykła jego lotność jest więc w tym wypadku fatalną przeszkodą. Pięćset ludzi nie wystarczyłoby, aby w ten sposób wyprowadzony sterowiec tak utrzymać, by nie uderzył on także wewnątrz o dach hangaru.

Z tego powodu utrzymują ledwo głośnie zrozpaczeni fachowcy, iż egzystuje jedyna możliwość wyprowadzenia z hali statku: wówczas gdy nie będzie panował najlżejszy bodaj wietrzyk, wietrzyk który nie poruszy nawet piórka — szanse takie w praktyce nie egzystują.

Na razie więc to niezwykle i niezwykle drażniące opinję publiczną zadanie jest nie do rozwikłania.

Obecny zatarg chińsko-sowiecki, który ostatnio zaznaczył się krowawymi walkami w Mandżurii i lada chwila przerodzić się może w zawziętą wojnę dwóch potęg azjatyckich, nie jest — jak to tendencyjnie przedstawia bolszewicy — spowodowany jedynie nieporozumieniami w sprawie kolei mandzurskiej, lecz z całą oczywistością ma na celu zbolszewizowanie Chin i uczynienie z nich zarzewia światowych zaburzeń.

Kolej mandzurska jest jednak kością niezgody między Rosją a Chinami już od trzydziestu prawie lat i posiada swa obszerną historję.

Jako sensacyjny szczegół przytoczyć należy, że w zatargu tym, w pierwszym okresie jego trwania, odegrał wybitną rolę obecny prezydent Stanów Zjednoczonych, Hoover.

Działo się to w r. 1901, wkrótce po udzieleniu przez rząd chińskiej grupie finansistów rosyjskich, poza którymi stał rząd carski, koncesji na budowę kolei i eksploatację kopalni w Mandżurii. Akt koncesyjny zezwalał również Rosji na osiedlanie wzdłuż wybudowanej linii kolejowej imigrantów. Zatem po udzieleniu koncesji wtargnęły do Mandżurii wojska rosyjskie i pod ich osłoną Rosjanie rozpoczęli rabunkową gospodarkę, budując w Chinach powszechne niezadowolenie i oburzenie.

Wobec niewatpliwego naruszenia przez Rosję uprawnień koncesyjnych i widocznej chęci okupowania na stałe Mandżurii, rząd chiński postanowił koncesje wykupić, do czego dał mu prawo jeden z paragrafów aktu koncesyjnego. Wiecznie pusty skarb chiński nie miał jednak pieniędzy na wykup, o czym Rosjanie doskonale wiedzieli, podpisując umowę i godząc się na uwzględnienie w niej prawa wykupu przez Chiny koncesji.

Wtedy właśnie rząd chiński zwrócił się z propozycją pośredniczenia w wzywaniu niezbędnych na wykup kolei mandzurskiej funduszy do ha-

wiacego wówczas w Chinach młodego, bo zaledwie 27-letniego inżyniera amerykańskiego,

Herberta Hoovera ofiarując mu za przeprowadzenie tej transakcji bardzo korzystne warunki. Potrzebna była poważna, jak na owe czasy, kwota kilku milionów dolarów.

Hoover z właściwą sobie energią wziął się do rzeczy, wyjechał na czas pewien do Europy i Ameryki celem wyszukania finansistów i gdy wkrótce wrócił, rozporządzał odpowiednimi funduszami. Zorganizowane zostało nowe konsorcjum, które dostarczyło rządowi chińskiemu pieniędzy na wykup koncesji od Rosjan i samo te koncesje dostało. Inżynier Hoover osiągnął na tej transakcji poważne zyski i został jednym z głównych udziałowców konsorcjum.

CHINY

w ogniu walk domowych

Ofensywa powstańców przeciwko wojskom rządowym

LONDYN, 12.12. (ATU.) W okolicy Czaucau na zachód od Pukau, tylko w bardzo małej odległości od Nankinu rozpoczęły się walki ponownie. T. zw. powstańcy (komuniści) rozpoczęli ofensywę przeciw wojskom rządowym, które jednak w chwili decydującej otrzymały posiłki i atak powstańców powstrzymały. Linii kolejowej bronią 3 dywizje i t. zw. pułk wzorowy Czang-Kai-Czeka. O innem starciu donoszą z Ihing na północ od jeziora Taichu, gdzie wojska rządowe rządu nankińskiego stoczyły walkę z powstańcami, którzy przed kilku dniami odcięli skrawek linii kolejowej prowadzącej do Nankinu.

Rząd nankiński w chwili obecnej czyni wysiłki celem zabezpieczenia prowincji Kiangsu i Czekiang, które stanowią nieja-

ko główny punkt oparcia dla całego państwa. Położenie w Hankau wciąż jest jeszcze bardzo niepewne.

W dzielnicy chińskiej w Szanghaju rozdawano wczoraj ulotki komunistyczne w których wzywano robotników chińskich do przystąpienia do strajku generalnego.

Sensacyjne samobójstwo miliardera

Zastrzelił siebie i kochankę, bo nie pozwolono mu ożenić się z nią

WIENIEN, 12.12. (AW.) Według doniesień z Nowego Jorku w mieszkaniu znanego antykwaryusza, Stanleya Mortimera, znaleziono zwłoki 22-letniego siostrzeńca słynnego milionera, Pierponta Morgana i jego kochanki. Siostrzeniec ten, nazwiskiem Henri Grew-Crosby znaleziony został w łóżku sypialni Mortimera, w pozycji leżącej.

Zmarły jedną ręką obejmował leżącą obok niego kobietę, znaną na przedstawicielkę towarzystwa bostońskiego, w drugiej — kurczowo ścisnął rewolwer.

Podłożem dramatu jest jakoby niemożność zawarcia małżeństwa między Crosby a jego kochanką.

Mortimer, na prośbę Crosbyego, odstąpił mu mieszkania tylko na jedną noc.

Wilhelm II żałuje, że zamało przelał krwi

Londyńskie pismo „Sunday Chronicle” publikuje wywiad z byłym cesarzem Wilhelmem II na temat przyczyn przegranej Niemiec w ostatniej wojnie.

Wilhelm jest zdania, że Niemcy przegrały wojnę, gdyż nie słuchały we wszystkim Boga, którego wole on, cesarz, na ziemi wyobrażał. — Trzeba się było bić — oświadczył ex-cesarz — aż do ostatniego człowieka i do ostatniej zagłady. Trzeba było ufać w łaskę Boga i nie przyjmować warunków nieprzyjaciela. W obecnej chwili Wilhelm sądzi, iż jest prorokiem zesłanym z nieba dla strzeżenia narodu niemieckiego przed zgubą. Jest on nowoczesnym Jobem.

Jednak gotycyz przepelnia jego serce. „Zamiast rządzić państwem, muszę sadzić rododendrony. A jestem przekonany że pod moimi rządami Niemcy szybko wróciłyby do dawnej potęgi, na chwałę Boga. Teraz w cichości pisze swój program i zostawie tę książkę potomności”.

Tabela wygranych loterii państwowej

Główne wygrane

(Nieurzędowa).	130155	133106	137285	140998	109216	110749	111183	112608
Wczoraj w drugim dniu	160668	163498	164693	173083	113139	116021	116756	116888
ciągnięcia 2-ej klasy 20-ej	174024	175849	180673	190438	117312	119414	120266	123385
polskiej loterii państwowej,	201868	205854	209360		123941	126213	127812	127841
główne wygrane padły na numery	Po 200 zł. Nr. 563	1705	3459		128892	133422	134394	136212
następujące:	3483	4714	5883	7079	7235	7732	141443	142748
	11842	13347	18561	19891	20534		144560	144581
40,000 zł. Nr. 69252	20574	21280	23303	23396	24993		147548	147550
10,000 zł. Nr. 202599	25513	26396	27287	29037	31382		152074	152120
Po 1,000 zł. Nr. 123749	34031	34409	36573	38212	39254		157079	158258
198506	40002	41418	42309	42926	43604		160484	160778
Po 500 zł. Nr. 11470	44209	45330	47201	48003	48793		164620	165330
31006	49719	50133	50950	51055	51887		172893	173443
72024	53177	54128	54403	54514	55854		177242	179384
200220	57256	57482	58966	59336	60400		181296	183319
Po 400 zł. Nr. 38840	63500	63720	71278	72219	73012		188872	190442
44461	73340	74118	75853	76178	76244		192870	196578
46436	83358	83770	85050	86650	88098		199265	200771
51646	88418	91860	92574	96054	96944		204351	205338
95655	98750	102510	103261	105484	208838			
111697								
112145								
138196								
144732								
146130								
159910								
180144								
192228								
Po 300 zł. Nr. 5735								
8682								
16397								
20005								
23842								
27198								
42018								
42234								
46789								
54773								
57193								
69074								
82289								
85389								
92997								
119638								
125958								

RADIO

WIADOMOŚCI

STAMBUŁ. Wczoraj przybył tutaj na torpedowcu sowieckim z ramienia komisariatu do spraw zagranicznych Karachan. Udaje się on dzisiaj wieczór w dalszą drogę do Angory.

ATENY. Venizelos odmówił zgłoszenia swej kandydatury na stanowisko prezydenta republiki. Koła polityczne uważają, że kandydatura Zeimisa ma największe szanse, i że wobec tego partja ludowa weźmie udział w wyborach.

MOSKWA. Nowo-mianowany ambasador angielski Esmond Ovey przybył dziś do Moskwy

LEODJUM. Na Mozeli przewróciła się szalupa, przyczem dwie osoby utonęły.

ZWYCIĘZYĆ GRUŻLICE MOŻE TYLKO WSPÓLNY WYSIŁEK CAŁEGO SPOŁECZEŃSTWA

10 GR 1919 POLSKI ZWIĄZEK PRZECIWGRUŻLICY

Kronika

Dziś:
Lucji

Jutro:
Spirydona

GRUDZIEŃ

13

Piątek

Wschód słońca 7.42
Zachód słońca 16.06

POGODA

POGODA

Wczoraj w całym kraju zachmurzenie zmienne, na zachodzie przelotne deszcze.

Dziś zachmurzenie zmienne z przelotnymi deszczami zwłaszcza na północy. Dość ciepło. Umiarkowane wiatry zachodnie, silniejsze na wybrzeżu.

Dyżury aptek

Dziś dyżurują apteki:

Sukc. F. Wójcickiego (Napiórkowskiego 27), W. Danieleckiego (Piotrkowska 127), Ilnickiego i Cymera (Wólczajska 37), Sukc. Leinwebra (Plac Wolności 2), Sukc. J. Hartmana (Młynarska 1), J. Kahana (Aleksandrowska 81).

RADJO

PIĄTEK.

WARSZAWA, 1411,8 m.
11.58 Sygnał czasu z Warsz. Obserwatorium astron. Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05 Muzyka z płyt gramofonowych. Muzyka lekka i taneczna. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.20 Przerwa. 15.00 Komunikat gospodarczy. 15.20 Przegląd wydawnictw periodycznych — omówi prof. Henryk Mościcki. 15.45 Komunikat głównego związku straży pożarnych. 16.15 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 Pogadankę radioamatorską wygłosi dr. Marjan Henzel. 17.45 Koncert chóru syberyjskiego pod dyr. E. Tomaszowskiego. 18.45 Rozmaitości. 19.10 Giełda rolnicza. 19.25 — 19.40 Muzyka z płyt gramofonowych. 19.58 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium astronomicznego. 20.00 Odczytanie programu na dzień następny. 20.05 Pogadanka muzyczna — p. Karol Stromenger. 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej. Wykonawcy: Orkiestra filharmoniczna, Georges Georgescu (dyrekcja) i Egon Petri (fortepian).

ZAGRANICZNE.

18.50 Praga. Ewa — operetka Foerster; 19.25 Hamburg. Wenus Basjijska, opera Wetzlera; 19.30 Brno. Rigoletto, opera Verdiego; 20.00 Królewiec. Koncert symf.; 20.00 Berlin. Pajace, opera Leoncavalla; 20.15 Stuttgart. Land im Rücken — sztuka Scheffera; 20.30 Mediolan. Koncert symf.; 21.02 Rzym. „Si“, operetka Mascagniego; 21.45 Paryż. Louise, opera Charpentiera.

Straszny wypadek
Ksiądz poniósł śmierć

Dnia 11 bm. o godz. 16-ej m. 55 na stacji kolejowej Ozorków — Łęczycza, idący luzem parowóz najechał na furmankę, którą przejeżdżał ks. Marjan Jarczyk z parafii Budzynek, pow. łeczyckiego. Ks. Jarczyk poniósł śmierć na miejscu. Wskutek wypadku rozbity został również wóz i zabity koń.

Czerwone róże i krew dziewczyny
Morderstwo wzgardzonego wielbiciela
Za młode życie dwanaście lat więzienia

W połowie sierpnia głośna w Łodzi była sprawa krwawej tragedji, jaka rozegrała się na ulicy Wapiennej. Głównym bohaterem tego strasznego zdarzenia była 28-letni Michał Kudrawcew, a ofiarą jego 20-letnia Sabina Oleńnikówna, zamieszkała przy ulicy Długosza 39.

Rodzice Sabiny Oleńnikówny ludzie zamożni posiadali spory obszar ziemi na t. zw. Kozinach, oraz dom przy ulicy Długosza 39. Sabina była okiem w głowie rodziców, którzy marzyli o tym, by ją wydać za mąż za łakiego przyswoitego i uczciwego człowieka. Dodać tu należy że Sabina Oleńnikówna była dziewczyną bardzo przystojną, a że przytem miała posag, cieszyła się dużym powodzeniem. Pewnego dnia w końcu lipca do Oleńnikówny, kopiącej kartofle w polu podszedł jakiś człowiek i usiłował zawiązać z nią rozmowę. Oleńnikówna odpowiadała półsłówkami. W końcu znużona natarczywością nieznajomego odeszła do domu. Przez kilka dni

następnych osobnik ów również kręcił się koło domu Oleńników.

Pewnego dnia Oleńnikówna natknęła się na niego w sieni. Nieznajomy przedstawił jej się jako Mieczysław Jaworski, opowiedział jej, iż ma zamożnych rodziców w Rosji, którzy przy syłała mu pieniądze, że pozatem ma posadę na plantacjach miejskich, gdzie jest nadzorcą robotników, w końcu oświadczył jej, że od chwili kiedy ją zobaczył zakochał się w niej bez pamięci i jedynym jego marzeniem w życiu jest poślubić ją.

Oleńnikówna odpowiedziała odmownie, co nie odniosło jednak żadnego skutku, gdyż następnego dnia Jaworski zjawił się w mieszkaniu Oleńników, skąd dopiero musiał go ojciec Sabiny w niedwuznaczny sposób wyprosić. Niezrażony tem po kilku dniach znów przyszedł do Oleńników z bukietem w ręku.

Stary Oleńnik zdenerwowany natarczywością intruza wyrzu-

cił bukiet do sieni i kazał Jaworskiemu wynosić się. Ten porwał się z miejsca i krzyknawszy „Czerwone róże to wasza krew“ opuścił niegościnnie mieszkanie.

Po upływie trzech dni rozegrała się tragedia. Było to w niedzielę dnia 11 sierpnia 1929 roku. Oleńnikówna w towarzystwie swej kuzynki Grossowej wracała ulicą Wapienną do domu z nabożeństwa. Koło domu Nr. 34 zastąpił jej drogi rękomy Jaworski i znów ponowił swe prośby. Na energiczną odpowiedź Oleńnikówny wyrwał z kieszeni rewolwer i oddał do niej dwa strzały rewolwerowe, kładąc ją trupem na miejscu. Po dokonaniu tego krwawego czynu skierował rewolwer w swoją stronę, usiłując popełnić samobójstwo, lecz zamiar ten udaremnił. Aresztowano go i przesłano do wydziału śledczego.

Tu wyszły na jaw niezwykle ciekawe rzeczy. Okazało się przedewszystkiem, że rzekomy Jaworski nazywa się Michał

Kudrawcew, jest byłym funkcjonariuszem policji, wyrzuconym za kradzież, ostatnio był bezrobotnym na utrzymaniu swej narzeczonej Leokadii Adamczykówny, zamieszkałej przy ulicy Cegielińskiej 28. Podczas rewizji znaleziono u Kudrawcewa notes, w którym był cały szereg nazwisk młodych panienek. Na pytanie co to oznacza, Kudrawcew zeznał, że są to nazwiska jego znajomych, lub tych panien, które chciał poznać.

W dniu wczorajszym Kudrawcew zasiadł na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Łodzi. Do winy się przyznał, tłumacząc się tem, że Oleńnikównę swęczywiście kochał, a czynu swego dokonał, będąc zdenerwowanym jej odmową.

Sąd pod przewodnictwem wicepr. Steinmana, w asystencji s. o. Kozłowskiego i Brauna, po wysłuchaniu oskarżenia prokuratora Kubiaka i obrony oskarżonego skazał 28-letniego Michała Kudrawcewa na 12 lat ciężkiego więzienia. (p)

LUSTRACJA GOSPODARKI
SAMORZĄDU ŁÓDZKIEGO

Dokonać jej ma województwo wspólnie z delegatami ministerstwa spraw wewnętrznych

W związku z zarzutami przeciw gospodarce miejskiej zarządu gminy m. Łodzi, urząd wojewódzki w Łodzi wystąpił do min. spraw wewn. o ponowne przeprowadzenie lustracji tejże gospodarki. Po otrzymaniu zleceń z min. spraw wewn. władze wojewódzkie zdecydowały przystąpić do przeprowadzenia gruntownej lustracji samorządu m. Łodzi. Jak się dowiadujemy w dniu wczorajszym lustrację tą rozpoczął z ramienia urzędu wojewódzkiego insp. samorządowy p. Kazimierz Kozłowski, który, jako specjalista do spraw budżetowych, w pierwszym rzędzie zwrócił uwagę na budżet magistratu m. Łodzi.

Lustracja prowadzona będzie przez czas dłuższy i podlegać jej będą poszczególne agendy gospodarki miejskiej przez wybitnych fachowców, przydzielonych w tym celu przez urząd wojew. jak również przez min. spraw wewn.

Ma być ponownie zbadana sprawa etatów urzędniczych w tutejszym magistracie, która to sprawa stanowi punkt sporny, gdyż zarówno urząd wojew., jak i min. spraw wewn. nie zgadzają się na zatwierdzenie utworzenia etatów nowych w liczbie około 500, które to zwiększenie magistrat domaczy przydzieleniem mu nowych agend, jak biura adresowego, biuro ruchu kołowego, wydziału przemysłowo-handlowego i t. p. Władze wojewódzkie po-

leciły lustratorom zwrócić szczególną uwagę na ilość etatów w poszczególnych działach i kwalifikację urzędników, w szczególności w działach nowo przydzielonych magistratowi. Punktem centralnym lustracji będzie wydział budownictwa, a przedewszystkiem budowa domów na Polesiu Konstantynowskiem, asfaltowanie ulicy Piotrkowskiej, oraz zakup kostki granitowej na brukowanie tych ulic. Władze centralne poleciły również zbadać dokładnie sprawę przydziału przez

magistrat m. Łodzi, subwencji udzielonych poszczególnym towarzystwom sportowym i kulturalnym, oraz subwencji zwrotnych i bezzwrotnych przyznawanych teatrom miejsowym.

Pozatem lustranci mają zbadać jeszcze szereg innych spraw, których ujawnienie chwilowo nie uważają za wskazane. Od wyniku tej lustracji zależeć będą dalsze poczynania władz nadzorczych w stosunku do subwencji m. Łodzi. (w)

Ćwiczenia wojskowe
obecne i przyszłe
Podania rezerwistów o zasiłki

W ubiegłym tygodniu zwolniony został ostatni turnus, powołanych w roku bieżącym w charakterze rezerwistów na ćwiczenia wojskowe. Na mocy przepisów o obowiązujących, podania o zasiłki przyjmowane są przez odnośne urzędy w terminie jednomiesięcznym od daty zwolnienia z ćwiczeń, tak

Zw. bibliotekarzy

W sobotę 14 grudnia o godz. 7-ej wieczorem odbędzie się walne zebranie członków koła łódzkiego „Związku bibliotekarzy polskich“ w lokalu Biblioteki Publicznej (Andrzeja 14). Na porządku dziennym: 1) komunikaty; 2) sprawozdanie zarządu; 3) wybór nowego zarządu; 4) wolne wnioski.

więc ostateczny termin przyjmowania podań trwać będzie do dnia 4 stycznia 1930 roku. Wszelkie spóźnione podania nie będą rozpatrywane.

Jak krąży pogłoski w roku przyszłym sprawa ćwiczeń ma być zupełnie zreformowana. Pogłoski te jednak nie są oparte na źródłowych danych i tylko z obowiązku dziennikarskiego notujemy je. Mianowicie mówi się o skasowaniu dotychczasowego systemu powoływania poszczególnych turnusów natomiast o wprowadzeniu jednego turnusu w okresie od 15-go czerwca. Powoływanie na ćwiczenia w okresie jesiennym natęża wiele osób na wielkie straty co niewątpliwie odbija się ujemnie na sytuacji gospodarczej kraju. (p)

Teatr
w Filharmonii

Onegdaj zespół Teatru Popularenego dał reprezentacyjne przedstawienie „SKALMIERZANKI“ w Filharmonii. Nadto licznie zebrana publiczność przyjmowała zarówno sztukę, jak artystów bardzo gorąco.

Zachęcona powodzeniem tego pierwszego występu, zamierza dyrekcja Teatru Popularnego, w porozumieniu z dyrekcją Filharmonii, w osobie p. dyr. Straucha, — urządzić stale raz na tydzień w Filharmonii występy zespołów teatru popularnego bądź kameralnego. Najbliższe przedstawienie odbędzie się już w nadchodzący środek, dn. 18 odegrany będzie sensacyjny „BRONX - EXPRESS“ z życia żydowskiego.

Odczyty

Ruchliwy oddział łódzki „Polskiego towarzystwa emigracyjnego“ urządził drugi z kolei odczyt, poświęcony zagadnieniom emigracyjnym. Tym razem omówione będą „Widoki emigracji polskiej do Francji“. Prelegentem będzie p. Stanisław Malessa z Warszawy, znawca problemów emigracyjnych, który szereg lat spędził wśród emigrantów we Francji. Odczyt odbędzie się w niedzielę 15 grudnia, o godz. 6 wieczorem, w sali gimnazjum im. Piłsudskiego (Sienkiewicza 46).

Inicjatywa P. T. E., którą zmierza do krytycznego oświetlenia problemów emigracyjnych wśród ogółu, zasługuje przede wszystkim na uznanie. Odczyt ten jest dostępnym dla najszerzych warstw ludności, cena wstępu wynosi bowiem 50 groszy.

Dnia 14 grudnia r. b. w sobotę o godz. 20-ej w lokalu Związku Legionistów przy ul. Przew. Narutowicza 45 (prawa oficyna na 1 piętro) wygłosi aktualny odczyt p. dr. Fichna Bolesław o t. „Zagadnienie zmian ustroju w Polsce“.

TEATRY

TEATR MIEJSKI.

Dziś, w piątek o godzinie 8.30 wieczorem „Dzielny Wołak Szwejk“, fenomenalna rewja wojenna w reżyserii i inscenizacji Leona Schillera z Michałem Zniczem w roli tytułowej.

Jutro o godz. 4 popoł. po cenach najniższych „ARTYŚCI“.

LÓDŹ NA SCENIE.

Jutro, w sobotę, o godz. 8.30 wieczorem premiera sztuki nowego autora polskiego A. Szenberga p. t. „KRÓL BAWELNY“ Sztuka ta daje wierny obraz współczesnej rzeczywistości łódzkiej. Bohaterami jej są trafnie uchwycone typy z łódzkiego świata przemysłowego, robotniczego i kulturalnego.

Bilety do nabycia w cukierni Gostomskiego oraz w kasie przy ul. Ogrodowej 18.

„Staś lotnikiem czyli Tajemnice lalek“

W niedzielę, dnia 15-go bm. o godz. 12 w poł. ukaże się na scenie wielce oryginalna, zajmująca, pełna humoru i frapującej akcji komedio-bajka p. t. „Staś lotnikiem czyli tajemnice lalek“ pióra Remusa — przyjęta na premierze z nadzwyczajnym entuzjazmem przez dżiatiwe. Ceny najniższe od 50 gr. Bilety już do nabycia w kasie Moniuszki 2.

TEATR KAMERALNY.

Traugutta 1.

Premjera.

Dziś w piątek o godzinie 8.30 wieczorem premiera świetnej fantastycznej groteski głośnego pisarza rosyjskiego Ossipa Dymowa „BRONX-EX-PRESS“. Oryginalna forma tej sztuki łączy się z ciekawą jej treścią osnutą na tle stosunków wśród emigracji żydowskiej w Ameryce. Reżyseruje i rolę główną, odtwarza Leopold Zubicki. Grają: Biskupska, Falańska, Matczińska, Bogdanowicz, Daniłowicz, Scibor, Matuszewicz i Warchałowski.

TEATR POPULARNY

Ogrodowa 18.

Dziś w piątek oraz w sobotę i niedzielę dwa razy i do wtorku włącznie bawić będzie publiczność wesoła komedia proletariacka z życia sowieckiego Kataliewa „Kwadratura koła“ Reżyserował St. Dębicz. W rolach ważniejszych Waczyńska, Sciborowa, Staszewski i Tatarski. W akcie II tańce rosyjskie utalentowanej artystki Marii Bargielskiej.

W środę dn. 18 bm. premiera wesołego stylowego wodełu kompozytora Stolca „ZADAWNYCH DOBRYCH CZASÓW“. Reżyseria Włod. Ziemińskiego.

TEATR GEYEROWSKI

Piotrkowska 295.

W sobotę i w niedzielę przepiękne „SKALMIERZANKI“ w premierowej obsadzie.

„KOPCIUSZEK“

W sobotę popołudniu i w niedzielę o 1.30 barwna i efektowna pierwszorzędną wystawioną bajka dla dzieci „Kopciuszek“. Śpiewy, tańce, efekty czarodziejskie i żywe zwierzęta.

Sprawa ubezpieczenia majstrów

Pracownik umysłowy, czy pracownik fizyczny

Przyjazd dyrektora „Zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych“ do Łodzi

Zwiedzenie Polesia Konstantynowskiego Wersje o pożyczce budowlanej dla miasta

W dniu wczorajszym przybył z Warszawy do naszego miasta dyrektor „Zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych“ w Warszawie p. Siwik w towarzystwie naczelnika wydziału ogólnego p. Dabulewicza.

Powodem przyjazdu p. dyr. Siwika do Łodzi była sprawa ubezpieczenia małątków fabrycznych która jak wiadomo, spotkała się z energicznym sprzeciwem przemysłowców.

Dyrektor Siwik odbył konferencję z inspektorami zakładu ubezpieczeń w Łodzi.

Na konferencji tej p. dyr. Siwik wyjaśnił, że ministerstwo w tej sprawie sprecyzowało

swe stanowisko i wyjaśnił tezy ministerstwa w tej sprawie.

Następnie p. dyr. Siwik wyjaśnił, że za pracowników umysłowych nie należy uważać i tem samem nie pociągać do obowiązków ubezpieczenia: 1) drukarzy (t. zw. podmaistrzych drukarskich) zatrudnionych przy maszynach drukarskich, 2) rytowników (grawerów) zatrudnionych rytowaniem wzorów na stalowym walcu.

Natomiast za pracowników umysłowych podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu należy uważać: 1) „majstrów na krosnach“ jeżeli ponoszą odpowiedzialność za całość pracy grupy robotników 2) majstrów

względnie podmaistrzych w przedzalni, farbiarni i wykończalni o ile są odpowiedzialni za całość pracy powierzonej im grupy robotników i nie wykonują sami pracy fizycznej, albo o ile spełniają w stosunku do robotników czynności nadzorcze i administracyjne.

Przy sposobności p. dyr. Siwik i p. Dabulewicz pojechali na Polesie Konstantynowskie, celem obejrzenia bloku domów robotniczych. W związku z tem utrzymuje się wersja, iż „Zakład ubezpieczeń pracowników umysłowych“ ma udzielić magistratowi m. Łodzi większej pożyczki na wykończenie pozostałych bloków. (p)

MUZYKA

LÓDZKA ORKIESTRA FILHARMONICZNA

W nadchodzącą niedzielę dnia 15 b. m. odbędzie się w Filharmonji 5-ty poranek symfoniczny L. O. F., który uświetni znana pianistka Janina Familier-Hepnerowa i wykona piękny koncert fortepianowy Saint-Saensa z tow. orkiestry.

Pozatem łódzka orkiestra filharmoniczna pod dyktando utalentowanego kapelmistrza Tadeusza Mazurkiewicza wykona po raz pierwszy w Łodzi Rózyckiego „Stańczyk“ (Scherzo fantastyczne) oraz Rachmaninowa symfonię E moll. Początek o g. 12-iej w południe.

KONCERT ADY SARI

Wkrótce odbędzie się w Łodzi koncert najpopularniejszej śpiewaczki koloraturowej Ady Sari, która wystąpi w Sali Filharmonji we wtorek dnia 17 b. m. Znakomita primadonna wielkiej opery w Paryżu, teatru „La Scala“ w Medjolanie oraz opery „Metropolitan House“ w New Jorku cieszy się wielką sławą na całym świecie. Śpiew Ady Sari porównywalny z wielką wywołaną duże zainteresowanie

KONCERT MIECZYŚŁAWA GOMÓŁKI

Młody i utalentowany pianista Mieczysław Gomółka daje w sali filharmonji swój recital fortepianowy o bardzo interesującym programie. Koncert odbędzie się w czwartek dnia 19 b. m. o godz. 8.30 wiecz. Pan Gomółka posiada dużą pewność techniczną doprowadzoną do ostatecznej precyzji, która wróży artystcie miano wirtuoza Do szczegółów tego koncertu niebawem powrócimy.

Wieczorek muzyczny

W niedzielę, dn. 15 grudnia, o godz. 16 odbędzie się II uczelniański wieczorek muzyczny konserwatorium H. Kijeńskiej. Udział w wieczorku biorą klasa fortepianowa p. Dobkiewicza, Ilcewiczówny, Kijeńskiej-Dobkiewiczowej, Lewandowskiego i p. Lange, klasa skrzypcową p. Lewenstein, klasa śpiewu solowego p. Comte - Wilgockiej i klasa kameralna p. Rydera. Bilety do nabycia przy wejściu na sale Traugutta 9.

45 tysięcy cudzoziemców w Łodzi

Ubiegłego lata zanotowano w Polsce w związku z wystawą poznańska większy ruch cudzoziemców. I tak w maju b. r. przybyło do Polski 8166, w czerwcu 11.430, w lipcu 14.697, w sierpniu 10.519 cudzoziemców. Do Warszawy w lipcu przyjechało 4086, w sierpniu 2816, do Poznania zaś w tych miesiącach 3707 i 2261. Najwięcej cudzoziemców w Poznaniu było w czerwcu (4859), gdy w Warszawie było ich 2880 Najwięcej cudzoziemców przybyło z Niemiec — w sierpniu 4501 następnie ze Stanów Zjednoczonych 1338, z Czechosłowacji 871, z Austrii przybyły 4 osoby.

To, o czym nie wiemy nawet...

Dzieje pewnego grzechu

Kościotrup dziecka znaleziony na strychu

W dniu wczorajszym dom przy ulicy Cegielnianej 44 był teatrem niezwykłego odkrycia.

W domu tym w mieszkaniu na trzecim piętrze, zajmowanym przez p. Krzywickiego, przeciekał od pewnego czasu sufit. Powodem tego był jakiś otwór w rezerwuarze, z którego woda przeciekała do mieszkania Krzywickiego. Córka Krzywickiego udała się w dniu wczorajszym na strych w celu skonstruowania gdzie znajduje się owa fatalna dziura. Podczas bań tych, zauważyła na podłodze strychu kupa szmat leżąca w kącie. Zainteresowana tem Krzywicka zaczęła szmaty te rozkładać, a to, co ujrziała było czemś tak strasznym, że dziewczyna straciła przytomność. Okazało się, że podczas rozwijania z jednej ze szmat wypadł na podłogę szkielet dziecka.

Natychmiast o wypadku tym zawiadomiono policję która rozpoczęła dochodzenie. Na miejsce wypadku udał się nasz

współpracownik celem zebrania informacji w tej tajemniczej sprawie.

Okazało się, że przed kilkoma laty do domu tym u p. Weide zatrudniona była w charakterze służącej niejaką Andzia, nazwiska której nie ustalono na razie. Dziewczyna ta urodziła dziecko, płci żeńskiej, które oddała na wychowanie. Kiedy po pewnym czasie dziecko to oddano jej z powrotem ponieważ owa kobieta, które je miała na wychowaniu wyjechała do Francji, Andzia skarżyła się przed sąsiadkami, że nie wie sama, co ma z dzieckiem zrobić. Radzono jej by oddała je do przytulku ale dziewczyna nie chciała tego zrobić. Wreszcie kiedy pp. Weide zagrozili jej wydaleniem ze służby, w razie nieoddania gdzieś dziecka, postanowiła pójść do przytulku. Pewnego dnia faktycznie udała się do przytulku, ale wróciła z dzieckiem oświadczając, że nie chce je przyjąć.

Po dwóch dniach Andzia o-

świadczyła sąsiadkom, że dziecko zabrała jej siostra do Pabianic, niestety jednak niedługo to trwało, ponieważ po upływie kilku dni dziecko znów jej oddano.

Po tem niepowodzeniu któregoś dnia Andzia znikła na kilka godzin, a potem oznajmiła, że dziecko już nie wróci, ponieważ zabrała je jedna pani, której się nadzwyczaj podobało. Opowieść ta nie znalazła wiary u sąsiadek, pomimo to jednak nie wszczynano żadnych poszukiwań za dzieckiem.

Upłynęło znów kilka tygodni i pewnego dnia Andzia zniknęła również w niewiadomy sposób, nie zawiadamiając nawet o wyjeździe swych chlebodawców. Jak się dowiadujemy śledztwo policyjne pójść najprawdopodobniej w tym kierunku, ponieważ dużo poszlak i dużo wspólnych danych przemawia za tem że znaleziony szkielet należał do dziecka owej Andzi, która zniknęła w tajemniczy sposób.

Humorystyka walki z higieną

Codzienna kąpiel i wanna w domu uchodziła 80 lat temu w Ameryce za zamach na... republikę

Trudno uwierzyć, że nawet w krajach najbardziej zdawałoby się ucywilizowanych, higiena wywalczać sobie musi prawo obywatelstwa. A jednak jest to faktem niezbitym. Cóż bowiem bardziej zasadniczo higienicznego, co niezbędniejszego dla człowieka kulturalnego, świadomego kardynalnego warunku higieny, aniżeli wanna, której potrzebę odczuwała dzisiaj już wszystkie prawie sfery? A jednak ten właśnie nieodzowny już obecnie składnik komfortu mieszkaniowego wywołał w Ameryce sprzeciw jaknajgłośniejszy.

Kiedy w połowie minionego stulecia pewien przemysłowiec holenderski, A. Thomson wpo-

wadził do Cincinnati pierwszą wannę pokojową, na wzór tej, jaką widział po raz pierwszy w życiu w domu Russella w Anglii, wywołał ta inowacja nie tylko gwałtownie wyrażające się oburzenie miejscowej ludności, ale i gorące protesty prasy. Dzienniki, wychodzące w Cincinnati, prowadziły ostrą kampanię przeciwko Thompsonowi, którego oskarżyły o zamach na... jedność Republiki Amerykańskiej, nie mówiąc już o zarzucaniu mu obrazy religijnej i moralności, jaką mu wszystkie pisma wytykały. Co najciekawsze jednak i lekarze miejscowi nie chcieli być ostatnimi w tej naganie. Potępili więc bezwzględnie nowy wymysł — częste kąpanie się, które ich zdaniem stanowiło jedynie źródło reumatyzmów, wszelkich zaziębień, gorączek, zapalenia płuc i innych tego rodzaju kłesk. Doszło do tego, że w 1843-im roku — jak podaje poważne pismo amerykańskie „Sun“, z którego wiadomości te czerpiemy — podano do magistratu Filadelfji petycję, której treść stanowiło za-

danie zakazania na drodze ustawodawczej urzędzania łaźniek w mieszkaniach. Na szczególne na dobro ojców m. Filadelfji zapisać należy, że petycja ta, wprowadzie dwoma tylko głosami większości, została odrzucona.

W innych stanach przeważał zmysł praktyczny, cechujący każdego prawego syna Ameryki: każda wanna obłożona została podatkiem, wnoszącym pokaźną sumkę 30 dolarów, równocześnie też podniesiono podatek od wody, używanej dla celów „rzekomo higienicznych“, jak umotywowano odnośne zarządzenie.

Walka ta pomiędzy wodą a brudem trwała w Ameryce, aż do 1851-go r., w którym to roku po raz pierwszy wprowadzona została wana z trumfem dla tej rzeczników do Białego Domu przez prezydenta Fillmore'a.

R. R.

Czytacie „GŁOS POLSKI“

Trzy pożary

W fabryce przy ul. Wólczan... 50 należącej do T-wa Ak...

Akcja ratownicza trwała prze... szło godzinę. Straty wynoszą...

W dniu wczorajszym wezwa... ny został II oddział straży o...

Okazało się, iż tym razem o... gień powstał w mieszkaniu w...

W dniu wczorajszym wybuchł... pożar w domu Nr. 40 przy ulicy...

Wzrost czytelnictwa dzienników w Polsce

1927 rok — 1,975; 1929 rok — 2,353 czasopism Najwięcej czytają województwa centralne i zachodnie

Ważnym wykładnikiem stopnia... kultury danego kraju jest stan...

W roku 1927 przy ogólnej liczb... czasopism 1.975 przypadało u...

Stan, jak widzimy, dla Polski niebardzo... korzystny, gorsze st...

Z pośród 2,353 czasopism 1.866, a więc przynajmniej... większość przypada na pisma...

dowskie 171, hebrajskie 24, rosyjskie 21.

Na drugim zatem miejscu kroczy... prasa żydowska (195 pism), na...

Ciekawe są dane, dotyczące treści... czasopism. Czasopism naukowych...

Największa liczba czasopism przypada... na ogólnoinformacyjne, polityczno...

cja na oddzielne grupy byłaby... rzeczą wskazaną, umożliwiłaby...

Dosyć imponująco przedstawia... się prasa o dzieciach i dla...

Polska jest krajem przeważnie... rolniczym, jednakowoż prasa...

Jak przedstawia się rozkład... pism na poszczególne województwa?

J. B.

Odczyt

Staraniem „Czerwonego Krzyża”... w niedzielę, dnia 15 grudnia...

Komunikat

Wesołe miasteczko w Łodzi

Kto nie pamięta chwile mile spędzone... na P. W. K. gdy pomęczącym...

Pani i Panowie zawiadamiamy... Was uprzejmie, że znany społeczeństwu...

A zatem wszyscy, co choć na... jedną noc chcą zapomnieć o...

Kiermasz

gwiazdkowy

Jutro nastąpi otwarcie tradycyjnego... kiermaszu „Czerwonego krzyża...

Przygotowują piękne kioski... w których sprzedawać będą po...

TOMASZÓW

Dziewczynki giną

W dniu wczorajszym do komisariatu... w Tomaszowie zgłosiła się...

Policja wdrożyła energiczne... śledztwo, które ujął w swe ręce...

Nieuczciwy inkasent

Latem roku bieżącego do towarzystwa... „Kontrolni pożyczek premjowych”...

ZAMIAST FELJETONU

SZAŁY PRZEDŚWIĄTECZNE

Pare razy do roku ludzie spokojnych... zrównoważonych i żyjących...

Już na miesiąc przed świętami... wszystkie firmy, od małego...

Wyprzedaż! wyprzedaż! krzyczą... do nas wszystkie witryny. Ceny...

— Doskonała myśl — pocięsza... się pani, która kupiła nie-

potrzebna resztkę. Właśnie wypadłoby... coś dać cioci Te-

— Ależ kochanie, ciocia Te- cia... ma sześćdziesiąt lat i nie...

— No to wszystko jedno, ale... zawsze dług wdzięczności się...

Na nic się nie zda perswadować... Uparty mąż, któryby chciał...

Czystość jest konieczna, owszem... Porządek piękna rzecz i lepiej...

Służąca chodzi wtedy wściekła... i wygląda, jak ostatni kocz...

dym kroku, dwany zwinie w... rulony wyglądają tak, jakby...

I już po świętach! A tyle było... kramu i zachodu!

Nasuwa się taka refleksja, że... gdyby czystość była zachowana...

Czasem do rzeczy pożytecznych... czasem — niestety — słu-

W SŁUŻBIE MARSA

DODATKOWE ZEBRANIA KONTROLNE REZERWISTÓW.

Dowódca okręgu korpusu zarządził... dodatkowe zebranie kontrolne...

W P. K. U. I (Nowo-Targowa 18)... odbędzie się zebranie kontrolne...

1902 w dniu 28 grudnia i dla rocznika... 1889 w dniu 30 grudnia...

Zamieszkali w obrębie P. K. U. II... (Nowo-Cegielniana 51) stawić...

Dnia 23 grudnia rocznik 1889 zamieszkał... na terenie komisariatów...

zamieszkali na terenie 7 komisariatu;... dnia 30 grudnia rocznik...

Szerogowi rezerwy i pospolitego... ruszenia rocznika 1889, 1902...

Na zebrania kontrolne należy się... zgłosić w terminie i z doku-

Ważne!

Czytajcie!

ZUPEŁNIE BEZPŁATNIE

czytelnicy i prenumeratorzy „Głosu Polskiego” posiadający w mieszkaniach

RADJO mogą mieć

na każde żądanie, skierowane do wydawnictwa naszego (Piotrkowska 106)

naładowane akumulatory.

10 kuponów 10

Kto okaże w administracji dziennika „Głos Polski” — Piotrkowska 106 —

10 takich kuponów 10 będzie miał bezpłatnie naładowane akumulatory.

Każdy, kto ma radjo w domu niech wytnie i schowa niniejszy kupon.

Za niezwykłą premją

spotka się napewno z wielkim zadowoleniem ze strony naszych stałych czytelników i ogółu radioamatorów.

Ważne!

Czytajcie!

Międzynarodowa wystawa afiszów w Brukseli

Jak zakomunikowało izbie przemysłowo-handlowej w Łodzi ministerstwo przemysłu i handlu, jedna z najbardziej uczęszczanych sal wystawowych w Brukseli „Galerios des Artistes Francais” organizuje w grudniu b. r. międzynarodową wystawę artystycznych afiszów.

Z uwagi na to, że wystawa ta będzie zwiedzana nie tylko przez sieć artystyczną, ale również przez szerokie koła przemysłowe i handlowe, było by bardzo wskazane, ażeby i polskie firmy wydawnicze były odpowiednio na niej reprezentowane.

Udział zainteresowanych polskich firm wydawniczych polegaloby na wysłaniu pewnej ilości wykonanych przez nie afiszów artystycznych bezpośrednio do konsulatu R. P. w Brukseli.

Papiery polskie w Nowym Jorku

Kursy polskich obligacji na giełdzie nowojorskiej wykazały w ostatnich dniach lekką poprawę. W dniu wczorajszym obligacje te były notowane, jak następuje: 7 proc. pożyczka stabilizacyjna 84.50—84.75, 8 proc. pożyczka dolarowa 92—93.50.

CENY HURTOWE U NAS

I ZAGRANICĄ

Ceny hurtowe produktów podstawowych w Polsce, w porównaniu z niektórymi innymi krajami, przedstawiały się z końcem października r. b. w dolarach następująco: za 1 tonnę: węgiel: Polska 1.33, Niemcy 4.03, Francja 5.00. Czechosłowacja 6.52; surówka odlewnicza: Polska 24.72, Niemcy 20.32, Francja 18.71, Czechosłowacja 19.24, Stany Zjednoczone 18.09; żelazo handlowe Polska 39.33.

Za 100 kg. cynk: Polska 11.65, Niemcy 10.29, Francja 13.26, Czechosłowacja 12.98, Stany Zjednoczone 14.64; nafta: Polska 5.47, Niemcy 6.15, Francja 7.56, Czechosłowacja 4.67; cement: Polska 0.87, Niemcy 1.20, Włochy 0.75, Czechosłowacja 0.93, Stany Zjednoczone 1.26; mąka pszenna: Polska 6.29, Niemcy 7.23, Francja 7.17, Włochy 8.76, Czechosłowacja 7.56, Stany Zjednoczone 9.67; ziemniaki: Polska 0.74, Niemcy 1.06, Francja 1.97, Czechosłowacja 0.81.

Za 1 kg: wół — żywa waga: Polska 0.28, mięso wołowe: Polska 0.34, Niemcy 0.44, Francja 0.10, Włochy 0.46, Czechosłowacja 0.41, Stany Zjednoczone 0.52; mięso wieprzowe: Niemcy 0.53, Francja 0.52, Czechosłowacja 0.41, Stany Zjednoczone 0.40; masło: Polska 0.73, Niemcy 0.88, Francja 0.89, Włochy 0.67; cukier: Polska 0.16, Niemcy 0.15, Francja 0.09, Włochy 0.35, Czechosłowacja 0.17, Stany Zjedn. 0.12; ryż: Polska 0.09, Niemcy 0.09, Francja 0.06, Włochy 0.10, Czechosłowacja 0.8; kawa: Polska 0.73, Niemcy 0.85, Francja 0.25, Włochy 0.07, Czechosłowacja 0.77, Stany Zjednoczone 0.28; bawełna: Polska 0.49, Niemcy 0.44, Francja 0.43, Czechosłowacja 0.46, Stany Zjednoczone 0.40; wełna: Polska 1.84, Niemcy 1.79, Francja 0.45, Czechosłowacja 1.73, Stany Zjednoczone 0.82; skóry bydłecce: Polska 0.29, Niemcy 0.31, Francja 0.22, Czechosłowacja 0.26, Stany Zjednoczone 0.41; skóry podeszwowe: Polska 0.96, Niemcy 0.98, Francja 1.40, Włochy 0.89, Czechosłowacja 0.93.

GIEŁDY

12.XII.29.

WALUTY

Dolary St. Zjedn. 8.897
Belgia 124.73
Londyn 43.48 1/4
Nowy Jork 8.888
Paryż 55.05 3/4
Praga 26.42 1/2
Szwajcaria 173.10
Obroty większe. Stabsza tendencja dla walut europejskich i dla dolara. Większy popyt na dewizę na Londyn. Gram czystego złota — 5.9244.

PAPIERY

4 proc. poz. inwestycyjna 117.25
5 proc. państw. poz. premjowa dolarowa 67.00
5 proc. poz. konwersyjna 49.75
10 proc. poz. kolejowa 102.50 (w proc.)
8 proc. L.Z. m. Warszawy 67.50
8 proc. L.Z. m. Łodzi 62.25 62.00

AKCJE

Bank Polski 171.50
Starachowice 21.50 - 21.75 21.50
Z pożyczek państwowych słabsze obie premjowe. Dla akcji tendencja mocniejsza.

Długi zagraniczne

Splata 22,457,871 zł.

Skarb państwa wypłacił w listopadzie b. r. tytułem spłaty kapitału i odsetek długów zagranicznych państwa polskiego 22.467.671 zł., z czego na poczet długu wobec Stanów Zjednoczonych A. P. 13.350.000 zł., wobec Włoch 534.000, pożyczką Dillona 2.795.000 i 7 proc. pożyczki stabilizac. 5.618.125 zł.

Finlandja utrudnia import włókienniczy

Taryfa celna fińska przewidywała przy pewnych pozycjach możliwość podwyższenia stawek celnych do 400 proc. bezpośrednio przez rząd bez poprzedniej zgody ze strony parlamentu. Jak informuje izba przemysłowo-handlowa w Łodzi państwowy instytut eksportowy, związek przemysłowców włókienniczych Finlandji wystąpił obecnie do rządu z propozycją, by uzyskał w taryfie celnej na rok 1930 od parlamentu takie upoważnienie rów-

nież do pozycji taryfy odnoszących się do wyrobów włókienniczych, t. zn. odnośnie do poz. Nr. 167 do 349 fińskiej taryfy celnej. Po uzyskaniu takiego upoważnienia rząd zamierza podwyższyć pozycje celne odnoszące się do tkanin bawełnianych — o 100 proc., pozycje celne odnoszące się do tkanin wełnianych — o 50 proc. wreszcie do wyrobów trykotażowych oraz konfekcji podniesione zostanie o kilkadziesiąt procent.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Wiadomości bokserkie

Międzynarodowy mecz bokserki Łódź — Górny Śląsk został wyznaczony na dzień 19 stycznia roku przyszłego. Zawody odbędą się w ośmiu kategoriach wag (musza, kogucia piórkowa, lekka, półśrednia, średnia, półciężka, ciężka).

Łódzka grupa treningowa pracuje w szkole bokserkiej T. Kwiatkowskiego.

Poza tym meczem zawodnicy łódzcy w innym terminie (jeszcze w grudniu) mają walczyć na Górnym Śląsku w zawodach towarzyskich. I tak, Kluczak ma stoczyć walkę rewanżową z Górnym (w Łodzi bili się na remis), Seweryniak z Wochnikiem (uprzednio zwyciężył Seweryniak), Stibbe z Wocka (pierwszym razem wygrał Stibbe) i Trzonek z Bara.

Powrót zwycięskich jeźdźców polskich

Wczoraj rano przybyła do stolicy pociągiem berlińskim polska drużyna jeźdźców w składzie: pułk. Dreszer, kierownik drużyny, oraz jeźdźcy Starawski, Zgorzelski i Gzowski. Oficerowie polscy przywieźli ze sobą wiele cennych nagród, między innymi puhar na odów który po trzykrotnym jego zdobyciu przez Polaków pozostaje naszą własnością. Drużyna nie była witana na dworcu, ponieważ depesza zawiadamiająca o przyjeździe departamentu kawalerji z niewiadomych przyczyn nie doszła.

Zawody pływackie w Katowicach

Liczny udział zawodników

Do nader udanych zawodów pływackich należy uznać zawody w Katowicach przez E. K. S. Katowice w pływalni miejskiej wielki międzynarodowy mecz pływac z współzawodnikiem zawodników: I. Kl. Pl. Siemianowice, Tow. Pl. Giszowiec - Nikiszowiec „23”, Kl. Sp. „Hakoah” Bielsko, Swimming Club Cieszyn E. K. S. 1912 t. z. Śl. Kl. L. A. Katowice, Ż. Kl. Sp. „Makkabi” Kraków, Schwimm - Verein Gleiwitz 1900, Gleiwitz, Schwimm-Verein „Friesen” Hindenburg.

Impreza ta, urządzona po raz

pierwszy w Katowicach w tak wielkich rozmiarach dopisała tak organizacyjnie jak i sportowo. Jak wielkiem zainteresowaniem cieszyła się impreza, świadczy udział nader okazałej ilości widzów. Szkoda tylko że zbyt mała pływalnia nie pomieściła wszystkich, gdyż śmiało można było się spodziewać około 1000 widzów. Jest to ważny obław zrozumienia sportu pływackiego na Śląsku.

Sportowo, jak wspomnieliśmy zawody dopisały doskonale. Na czoło zawodników wybił się zawodnik z Gliwic, poczem ze

Śląska z EKS. SKRA Katowice i IRP Siemianowice. Również pływacy z Krakowa i Cieszyna pokazali swoją dobrą klasę.

Sensacje zawodów stanowił start mistrza Polski w piłce wodnej KS Makkabi Kraków, mającego się spotkać z mistrzem Śląska niemieckiego SV Gleiwitz. Debiut naszego mistrza wypadł katastrofalnie przegrał 17:0.

Wyniki szczegółowe przedstawia się następująco: (Zawody odbywały się w basenie o długości 14 mtr. 50 cent.)

Sztafeta 10x29 m. 1) Gliwice 1900 czas 2:49.2, 2) EKS, 3) S. K.L.A. Pływanie nawznak 87 mtr.: 1) Narliczek (EKS) czas 1.09, 2) Sokolnik (SV Gliwice), 3) Kramer (Hakoah Bielsko). 87 mtr. stylem klasycznym: 1) Hauber (Gliwice) 1 m. 8.1 sek., 2) Klapuete (Skra). Sztafeta pań 4x58 mtr.: 1) Makkabi Kraków czas 3.35.6, 2) Skra. Sztafeta klas. panów 3x87 mtr.: 1) EKS czas 3.54, 2) Siemianowice. Pływanie 87 mtr styl dowolny: 1) Muszoł (Gliwice) 57.2, 2) Hallor (Skra).

Przed krakowskim turniejem o mistrzostwo Polski dla pań w koszykówce

Jak wiadomo, w sobotę i niedzielę (14 i 15 bm.) rozegrane zostaną w Krakowie, w sali Y. M.C.A zawody drużyn żeńskich o mistrzostwo Polski w koszykówce. W turnieju tym mają wziąć udział zespoły mistrzowskie z poszczególnych okręgów. Ponieważ tylko trzy okręgi dotychczas zgłosiły się do turnieju. Kraków uzyskał przywilej wystawienia 2-ch najlepszych cwych drużyn: Cracovia i Sokół. Warszawę reprezentuje AZS, Łódź — zespół Poznańskiego, wice-mistrz Łodzi, wobec tego że mistrz okręgu ŁKS udziału w rozgrywkach krakowskich nie weźmie.

Plan turnieju w Krakowie przedstawia się następująco:

Sobota 14.12 wiecz. Cracovia — Sokół, Poznański — AZS;

Niedziela 15.12. rano AZS — Cracovia, Poznański — Sokół, wieczorem Sokół — AZS, Poznański — Cracovia.

Chodzą słuchy, że Cracovia jest zdecydowanym faworytem, szczególnie wobec nieobecności ŁKS-u. Sokół krakowski stale bywa bity przez Cracovię. AZS, chociaż zdobył mistrzostwo Warszawy, nie wydał nam się bardzo silną drużyną, gdyż tytuł swój uzyskał bez walki wobec zupełnej słabości lokalnych konkurentów.

To też przypuszczamy, że drużyna Poznańskiego wstyd

Łodzi nie przyniesie, gdyż wykazała w turnieju łódzkim dobrą kondycję fizyczną oraz nie zle umiętności strzelania u napastniczek, zwłaszcza Rytte równy (34 punkty w 4-ch grach). Gorzej nieco przedstawia się gra obrony.

Poważną wątpliwość nastrocza fakt, że każda z drużyn musi odbyć 3 gry w ciągu 2-ch dni. Że Cracovia i AZS wytrzymają tak szybkie tempo turnieju nie ulega wątpliwości, gdyż wszystkie zawodniczki tych drużyn są już oddawna wyrobione sportowo. Pod tym względem zespół Poznańskiego wydaje się słabszy. Mimo to nie powinien zabraknąć gorszego miejsca, niż trzecie.

P. Chełmicki przystępuje do sekcji hokejowej ŁKS-u

Jak się dowiadujemy znany hokeysta p. Chełmicki wystąpił z Unionu, zgłaszając swój udział do ŁKS-u, którego sekcja hokejowa została właśnie przyjęta przez P. Z. H. L. na członka zwyczajnego. Warto zaznaczyć, że p. Chełmicki złożył prośbę o zwolnienie z Sekcji Unionu już 22 listopada, dotychczas jednak zwolnienia nie otrzymał.

Sekcja ŁKS-u będzie trenowała na własnym torze lodowym, który będzie urządzony na starym boisku piłkarskim.

Zwycięstwo, które odniósł Jan Berlich (w. półciężka) w San Paulo nad mistrzem Rio de Janeiro Adao Santosem (podał się w 6-ej rundzie) przyjęte zostało przez kolonię polską entuzjastycznie.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch. Tel. 213-84

SALA FILHARMONJI

WTOREK, dnia 17-go grudnia 1929 r. o godz. 8.30 wiecz.

13-ty Koncert Mistrzowski

ADA SARI

Śpiewaczka koloraturowa światowej sławy. Przy fortepianie Dyr. TEODOR RYDER.

PROGRAM:

BOITO: „Meistofeles”, VERDI: „Rigoletto”, KARLOWICZ: „Zawód”, KARLOWICZ: „Pamiętam ciche dni”, FRIEMAN: „Cudne oczy”, RIMSKI-KORSAKOW: „Złoty kogucik”, DELIBES: „Lakme”, DVORAK: „Kolytanka”, FARLEY: „The Night Wind”, RACHMANINOW: „Roziopy wiosenne”, DONIZETTI: Scena obłąkania z op. „Lucja z Lammermooru”, STRAUSS: „Nad pięknym modrym Dunajem”.

Bilety nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od g. 10.30 rano do 2-jej po poł. oraz od g. 4-jej do 7-jej wiecz.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch. Tel. 213-84

SALA FILHARMONJI.

CZWARTEK, dnia 19-go grudnia r. b. o godz. 8.30 wiecz.

Recital Fortepianowy

MIECZYSLAW

GOMÓŁKA

PROGRAM:

BACH: Chromatyczna fantazja i fuga, BETHOVEN: Sonata Waldsteinowska, CHOPIN: 2 etudy, CHOPIN: Scherzo H-moll op. 20, SZYMANOWSKI: Etiuda b-moll op. 4, MEDTNER: Bajka op. 26, SKRIABIN: Nokturn op. 9 na lewą rękę, GOMÓŁKA: Poemat, GOMÓŁKA: Nocturne-fantaisie, MICHAŁOWSKI: Gavotte et musette.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonji codziennie od godz. 10.30 rano do 2-jej po poł. oraz od g. 4-jej do 7-jej wiecz.

Miejski Kinematograf Oświatowy

Wodny Rynek (róg Rokicińskiej)

Od 10. XII. do 16. XII. 1929 r.

Dla dorosłych i młodzieży:

Siódmy cud świata

Legenda hinduska według utworu Niradżan Pala, w opracowaniu W. Burtona.

Nad program:

Z ŻYCIA WĘZOW

Następny program

Spowiedź kapelana

Początek seansów dla dorosłych o godz. 18.45 i 21, w soboty i w niedziele 16.45, 18.45 i 21. Początek seansów dla młodzieży o g. 15-jej i 17-jej, w soboty i niedziele o 13 i 15-jej.

Zgubiono

portfel dnia 10.XII, zawierający gotówkę, weksle i protesty. Prosimy uczciwego znalazcę zwrócić weksle z protestami za wysokim wynagrodzeniem. Zastrzeżenia zrobione. Adres: Piotrkowska Nr. 69, Hendeles, Nr. tel. 156-49. 1776-12

Ogłoszenia Drobne

Kupno i sprzedaż

ZAKŁAD TAPICERSKI B-ci GA-BALÓW, Sienkiewicza 40, w podwórzu i skład mebli Nawrot 8. Polecamy na dogodnych warunkach urządzenie pokojowe i pojedyncze meble, oraz w wielkim wyborze otomany, tapczany, fotele, kozetki, krzesła, a także przyjmujemy wszelkie zamówienia.

OTOMANY I KANAPY

Nie kupujcie dopóki nie obejrzyście wyszczególnionych mebli mojej pracowni tapicerskiej, gdzie można nabyć za gotówkę i na raty: otomany, materace, kozetki, tapczany, krzesła różnych fasonów. Ulica 11 Listopada (Konstantynowska) Nr. 24, G. Lewkowicz. 1618-21

Giełda pracy

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne profesora Sekulowicza Warszawa, Żorawia 42 M. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości i upiekiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kalfografji, pisania na maszynie, towaroznawstwa angielskiego i francuskiego, niemieckiego, pisowni i gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów. 1094-31

POTRZEBNE

zdolne panny od zaraz, do pracowni sukien L. Olejniczak, ul. Piotrkowska Nr. 200 1771

Lokale i mieszkania

DWA POKOJE z kuchnią i wygodami do wynajęcia. Dojazd 14, Różana 10 1762

Doniesienia rozmaite

PANNA lat 20 inteligentna i solidna, chce zapoznać mężczyznę do lat 50 w celu matrymonjalnym. Izraelitka. Oferty do adm. sub. „Izraelitka” 1770-15

WEKSLE

moje z wystawienia Zając Marji na zlecenie Banku Wzajem. Ubezpieczenia w Poznaniu na sumę zł. 112. płatne: 1) dn. 2.12-29 r., 2) 1.3-30 r. 3) 1.5-30 r. 4) 1.8-30 r. niniejszym unieważniam, z powodu zerwania umowy zawartej z B. Wz. Ub., Zając Marja ul. Wojtowska Nr. 13 w Łodzi 1766

Zagub. dokumenty

ZAGINEŁA książeczka wojskowa wydana w P. K. U. Łódź na imię Stanisław Mania 1761-14

ZAGINEŁA

egitymacja P. U. P. P. Nr. 17695 na imię Andrzeja Helta 1772

ZGUBIONO

kwit Nr. 292 na werk z korbeką wydany przez firmę Lessig 1773

Biuro Prośb i Zażaleń „POLJUŚ” w Łodzi, Piotrkowska 34, fr. Ip, Telefon 160-35 prowadzone przez wykwalifikowane siły fachowe. ZAŁATWIA: Rekursy, Odwołania, Klauzule, Podania do władz administracyjnych, komunalnych, sądowych i wojskowych, Umowy, Statuty, Korespondencje handlowe, Tomaczenia w 6 językach oraz Administrację Domów i wszelkie zlecenia.

Za darmo

podam każdej pani bardzo skuteczny środek przeciw

upławom

Za szybki skutek pozostanie mi każda pani wdzięczną. A. Gebauer, Stettin, 18 H. Friedrich-Eberstr. 105 (Niemcy). Dołączyć na portorja.

UWAGA!

farbowanie włosów prawdziwą francuską HENNA

po cenach konkurencyjnych wykwintny manicure

Odciski wrosnięte paznokcie wycina się bez bólu w Gabinetie Kosmetycznym

Pauliny Zylberowej Al. Kościuszki 27

Institut de Beauté

Anna Rydel, (Diplomé de l'Université de Paris) Cegielniana 19, m. 8, tel. 169-92 Godziny przyjęć dla Pań i Panów od 10-8

Pielęgnacja skóry i włosów. Specjalne masáže twarzy i ciała. Masáže odtłuszczające. Usuwanie zmarszczek brodawek, piegów, wągrów i innych defektów cery. Usuwanie włosów elektrolizą. Elektrotęraża. (Arsowagalwanofaradzacja). Kwarce. Solux. Helioterapija. Farbowanie włosów. Leczenie odmrożeń.

Bezpłatnie!

Redaktor Szyller-Szkolnik, (autor prac naukowych), określa charakter zdolności i przeznaczenie bezinteresownie. Napisz imię, nazwisko, — zleśiac urodzenia, otrzymasz analizę darmo. Poznasz kim jesteś, kim być możesz. Warszawa, Psychografolog Szyller-Szkolnik, Nowowiejska 32, m. 6. Znaczkami pocztowymi 75 gr. na przesyłkę zataczyć. Przyjęcia osobiste płatne godz. 11-7 wiecz.

WIELKA REKLAMOWA SPRZEDAŻ

pończoch jedwabnych i fild'ecosowych krawatów, bielizny oraz wszelkich trykotaży

za 4.90 gr.

para wykwintnych jedwabnych pończoch

za 5.50 gr.

para jedwabnych pończoch znanej ze swej dobroci marki „B.M. BERG-SEIDE”.

W wielkim wyborze

pończochy jedwabne i fild'ecosowe rękawiczki, krawaty, skarpetki, koszule damskie, męskie oraz wszelkie artykuły wchodzące w zakres galanterji

— firma —

„Belladi”

Łódź, ul. Nawrot 8.

Magazyn Jubilersko-Zegarmistrzowski F. Eisman, Łódź

Nawrot Nr. 1. Poleca: Zegary, zegarki, damskie, męskie, platory, kłosze, papierońnice obrączki, pierścionki, bransoletki, spinki i wszelkie wchodzące w zakres jubilerswa-zegarmistrzowskiego Urzędnikom i wojskowym dają na spłaty do 5-cio miesięcznych rat.

KURS TAŃCA

wyucza bez względu na zdolności dypl. naucz. D. FRYDWAŁD Południowa 10

Początek kursu dn. 4 listopada zapisy od 12 — 10 w.

UWAGA: Dla związków 50 proc. rab

STROJENIE

— i reperacje :: Fortepianów i pianin ::

Gdańska 67, m. 3 tel. 172-79.

POMORSKIE Zakłady Ceramiczne

Tow. Akc. w Grudziądzu POLECA:

- KARPIÓWKE FALCÓWKE HOLENDERKE RZYMSKA WIEŻOWA DRENY CEGŁY LICÓWKE KOMINÓWKE DETA WIEKOWA TRWAŁOŚĆ WYROBOW. PIĘKNY WISNIOWY KOLOR. CENY ZREDUKOWANE.

SKŁAD FUTER J. SZWARCMA

NARUTOWICZA 42 (sklep front.) TELEF. 166-31

poleca gotowe futra damskie i męskie oraz skórki pojedyncze wszelkiego rodzaju, po cenach przystępnych, na dogodnych warunkach.

Zakład kuśnierski na miejscu. Obejrzanie nie obowiązuje do kupna. P. P. krawcom udzielam rabatu.

Szkoła tańca

ZYGMUNTA HENRYKOWSKIEGO

Cegielniana 43, przyw. 57, tel. 1.68-43

Zapisy do kompletów dla początkujących zaawansowanych i pobierających lekcje pojedynczo.

Informacji udziela się przy ul. Cegielnianej 57, od 10-jej rano do 8-jej wiecz.

Cebulki Kwiatowe

(Tylko jeszcze kilka dni) oraz nasiona do jesiennej wysiewu. Polecają

SKŁADY L. JASIŃSKIEGO w Łodzi, Andrzejka 10, tel. 168-56 w Łęczycy, Poznańska 30, tel. 125

Czytelnia Powszechna

Piotrkowska Nr. 37 w podwórzu.

Poleca duży wybór książek w czterech językach. Ostatnie nowości.

Kursy Krawieckie dla Kobiet

Towarzystwo „Ort” ma zamiar w najbliższej przyszłości urządzić kursy krawieckie dla kobiet:

- 1) kurs kroju dla krawczyń, pracujących już w tym zawodzie. 2) kurs szycia i kroju dla początkujących.

Zainteresowane mogą się zgłaszać do biura Tow. „Ort”, przy ul. Wólczańskiej Nr. 27, w godz. biurowych, (tel. 1.11-23)

Prenumerata

miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60, za odosobienie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.50; zagranicą — zł. 10.—.

SKŁAD FUTER J. SZWARCMA

NARUTOWICZA 42 (sklep front.) TELEF. 166-31

poleca gotowe futra damskie i męskie oraz skórki pojedyncze wszelkiego rodzaju, po cenach przystępnych, na dogodnych warunkach.

Zakład kuśnierski na miejscu. Obejrzanie nie obowiązuje do kupna. P. P. krawcom udzielam rabatu.

Ogłoszenia.

Jednoszpaltowy milimetr wysokości w tekście (strona 5 szpalt) 40 groszy przed tekstem 50 groszy, zaręczynowe i zaślubinowe ryczałtem 10 złotych. Nekrologi po gr. 30 za 1 szpalt, wiersz, milim. (strona 5 szpalt). Ogłoszenia zwyczajne po tekście (strona 10 szpalt) za wiersz milimetr. 10 groszy. Drobne — 12 groszy z wyrazem (najmniejsze 1 zł. 50 gr.) poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz. Zamiejscowe droższe o 50 proc., zagraniczne o 100 proc. Stałe ogłoszenia kin teatrów, i lekarzy podług umowy.

KONTO CZEKOWE w P.K.O. Nr. 61-119.

Redakcja i administracja Piotrkowska 106. Telefon centralny 10.1-99. Redakcja nocna i drukarnia Piotrkowska 86 telef. 10.7-99. Redakcja otwarta dzień i noc bez przerwy. Administracja od 8 do 20. Redaktor przyjmuje od 17-18.

Redaktor i Wydawca: MARCELI SACHS.

W drukarni własnej „Głosu Polskiego” Piotrkowska 86